

The Role of Islamic Education in Understanding of Islamic Call (Da'wah):

A Case Study of Religious Schools Situated in the Province of Yala

Islamic Studies

Irfan HayeLapeh , Abdullah Karina⁷¹

ABSTRACT

This study aims at studying the various roles of the Islamic learning, especially its role in Da'wah (Islamic Call), and the status of the Religious Schools in the Province of YALA, in the Southern Region of Thailand. The samples of the study were about 338 subjects collected randomly, 18 subjects were school directors and vice directors, 20 subjects were teachers, and the others were scholars and thinkers. It is a joint documentative and field research in which the different opinions and sayings of the scholars, thinkers and school directors have been collected in view of examining the aspirations of the schools, and finding out some convenient solutions for the enhancement of the students' learning and intellectual level.

The main findings of this research are as follows: 1) the jurisprudence learning in the area depends on the Shafi'ite school, but some scholars in the Area are attempting to encourage the public to accept the opinions of other schools which are in the line of the Sunnah and parties in order to be open minded and avoid fanaticism. 2) that the Islamic learning has passed through few steps each of which has its own significance. It assumed many responsibilities and faced many challenges; but the education has survived and persisted. 3) that the good understanding of Islamic call is requested for non-Muslims as well as for Muslims themselves in order to shed light on the Islamic noble values. 4) Islamic Schools are considered as the basis to revive the religious consciousness among students. Islamic schools also build students' personality. 5) curriculum is the corner- stone of the educational system. Therefore, educators and experts should pay attention to this element in order to enhance the educational system in our society. 6) there are strong correlations between the Islamic educational system and the Da'wah. This is the reason why the Islamic schools stress

⁷¹ Ph.D. (Usuluddin). Assistant Professor

on this point. 7) The authentic Islamic Da'wah has a right method far from extremism and terrorism, because it is a call to the oneness of Allah (Tauhid) in order to bring mankind to live in harmony in this world and the Hereafter. It is not, at all, a call for discord among the humankind.

Prince of Songkla University
Pattani Campus

บทบาทการศึกษาอิสลามในการเผยแผ่ความเข้าใจอิสลาม:

ศึกษานิพนธ์โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาในจังหวัดยะลา

อิสลามศึกษา

อิรฟาน หะยีลาเปะ, อับดุลเลาะ การ์รีนา²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทการเรียนการสอนด้านความเข้าใจในการละฮะฮ์อิสลาม จากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดยะลา โดยมีการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องทางด้านศาสนาอิสลาม และด้านอื่น ๆ ส่วนในการวิจัยเชิงสำรวจกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 338 คน ด้วยกันคือ ครูใหญ่และรองครูใหญ่ 16 คน อูstadax 20 คน ส่วนที่เหลือนอกจากนี้จะเป็นนักเรียน การเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์คน และการสังเกตการณ์ในเรื่องการเรียนการสอน และการละฮะฮ์ฮ์

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้: 1) การเรียนการสอนของวิชาฟิควะฮ์ และหลักการของศาสนาแต่ดั้งเดิม ในที่นี้คือความรู้ของกลุ่มตัวอย่างที่มีอยู่นั้น จะเห็นได้ว่าบางส่วนนั้นจะปฏิบัติตามหลักการของอิหม่ามชาฟีอี แต่ก็มีผู้รู้ โต๊ะอิหม่าม และอูstadax จะให้เปิดรับหลักการของอิหม่ามอื่น ๆ ด้วย แต่อย่ารับข้ามจากหลักการของอะฮ์ลิซุนนะฮ์วัลยามาอะฮ์ เพราะอยากให้เกิดใจให้กว้าง อย่ามองแคบในเรื่องศาสนา และให้ห่างไกลจากความขัดแย้งในเรื่องนี้ เพราะกลัวว่าจะเป็นปัญหากับบางกลุ่มยังไม่สามารถยอมรับได้ 2) การเรียนการสอนอิสลามจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญในทุกระดับชั้นถือเป็นการรับผิดชอบอันยิ่งใหญ่ที่สำคัญคือ การสร้างความเข้าใจด้านการละฮะฮ์ฮ์อิสลามให้กับประชาชาติทั้งที่เป็นการชี้แนะ และนำพาพวกเขาสู่เป้าหมายโดยหลีกเลี่ยงจากสิ่งที่ไม่ดี และสิ่งที่คลุมเครือต่างๆ 3) กลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการละฮะฮ์ฮ์ ในความหมายที่ครอบคลุม คือ การละฮะฮ์ฮ์ จนกว่าพวกเขาจะได้รับการดำเนินชีวิตที่แท้จริงตามหลักการอิสลาม 4) โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามให้ความสำคัญกับการแต่งกายของนักศึกษาซึ่งถือเป็นการบ่งบอกถึงการยึดมั่นต่อหลักการศาสนาอย่างเคร่งครัดทั้งยังถือเป็นการสร้างคนให้มีคุณธรรม และจริยธรรม 5) โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจำเป็นที่จะต้อง มีเอกสารประกอบการเรียนการสอนที่ถูกต้อง เพื่อวัตถุประสงค์ของการละฮะฮ์ฮ์ 6) โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจะต้องสร้างความเข้าใจด้านการละฮะฮ์ฮ์ที่ถูกต้อง และจำเป็นที่จะต้องให้แก่นักเรียน 7) การละฮะฮ์ฮ์อิสลามที่ถูกต้อง คือ การมีจุดยืนที่ถูกต้องในด้าน

² ป.เอก (อุศูลุดดีน) ผู้ช่วยศาสตราจารย์

วิธีคิดและวิธีดำเนินการ หรือภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติออกจากสิ่งที่เลวทราม เพราะเป็นการเรียกร้องเชิญชวนสู่ความดีต่อการให้เอกภาพในการภักดีต่ออัลลอฮ์ ﷻ เพื่อจะได้รับความโปรดปรานทั้งในโลกนี้และโลกหน้า.

บทนำ

การเผยแพร่การละฮะฮ์นี้ เพื่อให้เข้าใจเกี่ยวกับการละฮะฮ์ที่ถูกต้องตามหลักศาสนาอิสลาม ฉะนั้นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงได้ส่งถึงหนทางการเรียนการสอนทางด้านศาสนาอิสลาม โดยเน้น หนึ่ง จังหวัด ในชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย นั่นก็คือ จังหวัดยะลา จังหวัดนี้ไม่เหมือนจังหวัดอื่น ๆ เพราะมีชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลามมากที่สุด และความเป็นอยู่ของคนที่นี่โดยส่วนใหญ่จะใช้ชีวิตการเป็นอยู่เหมือนกับชาวมุสลิม แท้จริงนั้นที่นี่ไม่ได้กว้างขวางมากนัก แต่สถานที่นี้เต็มไปด้วยโรงเรียนมากมาย มีนักเรียนหญิงและชายเป็นจำนวนมาก

ผู้เขียนวิทยานิพนธ์นี้ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญเกี่ยวกับการเรียนการสอนในโรงเรียน เพื่อให้เข้าใจถึงหลักการละฮะฮ์ที่ถูกต้อง และผู้เขียนต้องการให้เห็นความรู้ที่อัลลอฮ์นำทาง และต้องการชี้ให้เห็นบุคคลที่ศึกษาหาความรู้ของอัลลอฮ์ ﷻ ชื่นชมในคัมภีร์อัลกุรอาน และศาสนาอิสลามนั้นแหละเขาให้ศึกษาหาความรู้ และศาสนาอิสลามได้ชื่นชมอุลามาอฺ ๆ และได้ยกระดับของพวกเขา และได้เริ่มประทานอายัตลงมาแก่ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ท่านได้สอนหลักการอ่านดังกล่าวว่า

﴿ أَقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ﴿۱﴾ خَلَقَ
الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ﴿۲﴾ أَقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ﴿۳﴾ الَّذِي عَلَّمَ
بِالْقَلَمِ ﴿۴﴾ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ﴿۵﴾

(บทอัลอะลัก : โองการที่ 1-5)

ความว่า “จงอ่านด้วยพระนามแห่งพระเจ้าของผู้ทรงบังเกิด

﴿๑﴾ ทรงบังเกิดมนุษย์จากก้อนเลือด ﴿๒﴾ จงอ่านเถิด และพระ

เจ้าของเจ้านั้นผู้ทรงใจบุญยิ่ง ﴿๓﴾ ผู้ทรงสอนการใช้ปากกา ﴿๔﴾

ผู้ทรงสอนมนุษย์ในสิ่งที่เขาไม่รู้”

(ห่าอายะฮ์นี้เป็นอายัตของอัลกุรอานที่ถูกประทานลงมาเป็นครั้งแรก ขณะที่ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ คือลลัลลอฮ์อะลยฮิวะซัลลัม หลบเข้าไปอยู่ในถ้ำเพื่อหลีกเลี่ยงการบูชาเจี๊วคของผู้คนในขณะนั้นและเพื่อแสวงหาสัจธรรมในการค้นหาพระเจ้าที่แท้จริง ห่าอายัตของอัลกุรอานที่ถูกประทานลงมาเป็นครั้งแรกนั้นนับได้ว่าเป็นความเมตตา และความโปรดปรานครั้งแรกที่อัลลอฮ์ ﷻ

ทรงประทานให้แก่ปวงบ่าวเป็นการด้อนให้ตระหนักว่ามนุษย์ถูกบังเกิดมาจากก้อนเลือด และด้วยการให้เกียรติโดยทรงสอนมนุษย์ในสิ่งที่เขาไม่รู้และให้วิชาความรู้แก่เขา ซึ่งเป็นปมเด่นที่มนุษย์มีเหนือมะลาอิกะฮฺ)

และถ้าเราได้ค้นคว้าจากหนังสือเรียนเล่มก่อน ๆ นั้น โดยส่วนใหญ่จะให้ศึกษาหาความรู้ เพื่อให้ห่างจากความมืดและสิ่งเลวร้ายทั้งหลาย แล้วให้เข้าหาหนทางแสงสว่างของความรู้ แท้จริงนั้นคนปัจจุบันมักจะปฏิบัติตามท่านนบี ﷺ อีกประการหนึ่งก็คือโรงเรียนและที่ศึกษาหาความรู้

ภาษาอาหรับนั้นสำคัญยิ่งในด้านการเรียนการสอนเพื่อให้เข้าใจ และรู้เกี่ยวกับ สุกุมต่าง ๆ ของศาสนาอิสลามที่แท้จริง นี่แหละคือเหตุผลที่ต้องการกล่าวที่เกี่ยวกับการเรียน การสอน และการละฮะฮฺ การละฮะฮฺนั้นสำคัญมากในศาสนาอิสลาม แต่นั่นก็ยังมีบางกลุ่มทำการเผยแพร่ในทางที่ผิด ๆ บางเหตุผลหรือมากกว่านี้ เหตุนี้แหละที่ต้องการกล่าวในทาง การละฮะฮฺที่ถูกต้อง

วัตถุประสงค์ของการทำวิจัย

1. เพื่อชี้ให้เห็นความสำคัญของการเรียนการสอนทางด้านศาสนาอิสลาม และให้ความร่วมมือในทางซุนนะฮฺของท่านนบี ﷺ
2. เพื่อช่วยในการหาหนทางการศึกษาของศาสนาอิสลามจากการปฏิบัติศาสนกิจของท่านนบี ﷺ ในทางด้านการศึกษาของศาสนาอิสลาม
3. เพื่อบ่งชี้ถึงจุดในการเผยแพร่หลักการละฮะฮฺเกี่ยวกับการศึกษาทางด้านศาสนาอิสลาม เพราะว่าบางกลุ่มนั้นยังมีการเข้าใจผิดอีกที่ว่าการละฮะฮฺในอิสลามนั้นไม่เหมือนกับการปฏิบัติของคนกลุ่มอื่น
4. เพื่อแก้ไขความเข้าใจผิดในเรื่องการเรียนภาษาอาหรับ และต้องการให้หันมาศึกษาเรียนรู้ภาษาอาหรับ เพราะภาษาอาหรับนั้นเป็นภาษาของศาสนาอิสลาม
5. เพื่อชี้ให้เห็นถึงหลักในการละฮะฮฺ การอรรถาธิบาย และการประพาดิตนจากคัมภีร์อัลกุรอาน ซุนนะฮฺ และคนดี ๆ ในสมัยก่อนและเพื่อให้ผู้ที่เผยแพร่การละฮะฮฺนั้น ทำการละฮะฮฺในทางที่ถูกต้องของศาสนาอิสลาม
6. เพื่อให้รู้ถึงเรื่องราวต่าง ๆ ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในภาคใต้นี้ โดยเจาะถึง จ.ยะลา และให้รู้ถึงข้อดีของโรงเรียนในทางด้านการอนุมัติของศาสนาอิสลาม

ความสำคัญประโยชน์

1. เพื่อให้ทราบถึงการเรียนการสอนในศาสนาอิสลาม และประโยชน์ของการเรียนทางด้านศาสนาอิสลาม และให้รู้ถึงการเรียนภาษาอาหรับที่เกี่ยวข้องในทางด้านศาสนาอิสลาม
2. เพื่อให้ทราบถึงหลักอากิอะฮ์ที่ถูกต้องของศาสนาอิสลาม และเพื่อให้ชาวมุสลิมนั้นปฏิบัติตามห่างไกลจากการเลียนแบบ และเรียนรู้ถึงการปฏิบัติตามทางด้านศาสนาอิสลามที่ถูกต้อง
3. เพื่อให้ทราบถึงประโยชน์ของการละฮะอะฮ์ที่ถูกต้องในศาสนาอิสลาม และเพื่อบ่งบอกในหนทางที่ดี
4. เพื่อให้ห่างหายจากความเข้าใจที่ว่าคนดี ๆ ไม่มีอยู่ในปัจจุบัน และเรื่องนี้ไม่เหมือนอย่างเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้น
5. เพื่อให้ทราบถึงหนทางที่ดีในทางด้านการศึกษาศาสนาอิสลาม และการเผยแพร่การละฮะอะฮ์
6. เพื่อให้รู้ถึงโรงเรียนในภาคใต้ และได้กล่าวอะไรที่เกี่ยวข้องกับการละฮะอะฮ์ และให้มีความรักที่จะเรียนภาษาอาหรับ และภาษาอื่น ๆ

ขอบเขตการเขียนวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้จะเน้นในเรื่อง บทบาทการศึกษาอิสลามในการเผยแผ่ความเข้าใจอิสลาม: ศึกษากรณีโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาในจังหวัดยะลา และทุกความรู้ที่เกี่ยวข้องกับหนังสือเรียนอื่น ๆ และที่เกี่ยวข้องกับภาษาของศาสนาอิสลามนั่นก็คือ ภาษาอาหรับที่ส่งถึงการละฮะอะฮ์ที่ถูกต้องในศาสนาอิสลาม

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องทางด้านศาสนาอิสลาม และด้านอื่น ๆ ส่วนในการวิจัยเชิงสำรวจกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 338 คน ด้วยกันคือ ครูใหญ่และรองครูใหญ่ 16 คน อูstadha 20 คน ส่วนที่เหลือนอกจากนี้จะเป็นนักเรียน การเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์คน และการสังเกตการณ์ในเรื่องการเรียนการสอน และการละฮะอะฮ์

นิยามศัพท์เฉพาะ

อัลลอฮ์	:	พระเจ้าแห่งมวลมนุษย์ที่ชาวมุสลิมนับถือ
อัลกุรอาน	:	บทบัญญัติของอัลลอฮ์ ﷻ
รอซูล	:	ศาสนทูตของอัลลอฮ์ ﷻ
อายะฮ์	:	ส่วนหนึ่งของบทในอัลกุรอาน
วะฮีย์	:	โองการที่ประทานมาจากองค์อัลลอฮ์ ﷻ
มุอฺมิน	:	คนที่มีความศรัทธา
มุสลิม	:	คนที่นับถือศาสนาอิสลาม
หะดีษ	:	วจนะต่าง ๆ ที่มีรายงานอ้างถึงรอซูล ﷺ ไม่ว่าจะเป็นการพูด การกระทำ การยอมรับ หรือลักษณะของท่านนบี ﷺ
นบี	:	ผู้ที่นำหลักศาสนาต่อจากท่านนบี ﷺ ก่อน ๆ
เศาะฮาบะฮ์	:	สหายร่วมสมัยของท่านนบี ﷺ
อูลามะฮ์	:	ผู้มีความรู้ด้านศาสนา และความรู้ทั่วไป
คอะวะฮ์	:	การชักชวนสู่แนวทางอิสลาม
ซุนนะฮ์	:	การปฏิบัติตามแนวทางของท่านนบี ﷺ
อากิเคฮ์	:	สิ่งที่ดี,หลักศรัทธา
อุมมัต	:	ประชาชาติ
คัรบียะฮ์	:	การเลี้ยงดู

วิธีดำเนินการวิจัย

แหล่งข้อมูล

1. ศึกษาค้นคว้าจากคัมภีร์อัลกุรอาน เพื่อรวบรวมบางอายัตที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลและการศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับความรู้ที่ต้องการนำมาใช้ในเนื้อหา
2. ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือหะดีษ หนังสือเรียน และหนังสือคอะวะฮ์
3. ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท และปริญญาเอก
4. ศึกษาค้นคว้าจากวารสาร นิตยสารภาษาอาหรับ และที่เกี่ยวข้องกับศาสนาอิสลาม
5. ศึกษาค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ต

แบบสอบถาม

1. ทำแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนที่เราต้องการทราบ

- ก) สอบถามข้อมูลของผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์ที่สอนอยู่ในปัจจุบัน
- ข) สอบถามเกี่ยวกับหนังสือเรียน
- ค) สอบถามเกี่ยวกับปีการศึกษาที่สร้างโรงเรียน และผู้สนับสนุนให้สร้าง

โรงเรียนรวมทั้งอุปกรณ์การเรียน

- ง) สอบถามเกี่ยวกับสถานที่ อาคารเรียน อาจารย์ผู้สอน และฝ่ายปกครอง
- จ) สอบถามเกี่ยวกับกฎระเบียบของโรงเรียน

2. สอบถามข้อมูลอื่น ๆ โดยเก็บข้อมูลจากอาจารย์ใหญ่ของโรงเรียนด้วยตนเอง

3. รวบรวมแบบสอบถาม ข้อมูลต่าง ๆ และเก็บถ่ายภาพสถานที่ และอาคารต่าง ๆ

ในโรงเรียนด้วยตนเอง

4. เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม พร้อมทั้งแก้ไขปรับปรุง และเรียบเรียง

เนื้อหาให้สมบูรณ์

แบบสังเกตการณ์

1. พบปะอาจารย์ระดับอาวุโส ผู้บริหาร ครู และอาจารย์ พร้อมทั้งสอบถามข้อมูลจากท่านด้วยตนเอง

2. พบปะนักเรียน พร้อมทั้งสอบถามข้อมูลเรื่องราวของนักเรียน

3. พบปะผู้หลักผู้ใหญ่ ระดับผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ที่มีความรู้กว้างขวางในข้อมูลที่เกี่ยวข้องนี้

เกี่ยวกับนี้

4. แก้ไขปรับปรุงจากการสอบถาม และเปรียบเทียบข้อมูล

5. เมื่อข้อมูลเหมือนกันก็แยกแยะข้อมูลเป็นอัตราส่วน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ชี้แจงให้เห็นว่าอายะฮัลตุรอ่านนั้นมีแหล่งที่มา พร้อมการใส่เครื่องหมายการอ่านระบุไว้ตามโองการ และบทในอัลตุรอ่าน ตามหลักฐานที่อ้างอิงไว้

2. ชี้แจงให้เห็นว่าหะดีษมีแหล่งที่มา พร้อมระบุหนังสือที่อ้าง และผู้เขียนหะดีษ

3. นำเสนอแต่ละเรื่องเป็นข้อ ๆ และเริ่มต้นด้วยการอธิบายความหมายให้รู้พอ

สังเขป

4. แยกแยะเรื่องที่เกี่ยวข้อง และหัวข้อย่อย ๆ
5. เมื่อมีการนำเสนอแล้วก็มีการแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น และเรียบเรียงตามภาษา

อาหารับ

6. ทุกครั้งที่นำเสนอคำพูด หรือทำความเข้าใจของนักวิชาการใดก็จะระบุไว้ในเครื่องหมายของคำพูด และบอกแหล่งที่มาของหนังสือฉบับนั้นในวงเล็บ

7. บอกประวัติของอุตสาหกรรมในปัจจุบัน
8. อธิบายความหมายและคำศัพท์ที่ยาก และใส่เครื่องหมายในข้อความ
9. สร้างตารางข้อมูล
 - ก) หนังสือเรียนที่เกี่ยวข้องกับศาสนาอิสลาม และภาษาอาหารับ
 - ข) หนังสือเรียนที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี
 - ค) จำนวนนักเรียน อาจารย์ และผู้ดูแลโรงเรียน
 - ง) สถานที่ และอาคารเรียน
 - จ) อุปกรณ์การเรียน

ผลการวิจัย

1. ความรู้ของนักเรียนชายและหญิงโดยส่วนใหญ่แล้วจะเป็นหนังสือที่โรงเรียนแจก และได้นำเสนอความคิดในความรู้ที่ไม่นอกเหนือจากหนังสือที่โรงเรียนแจก

จากอีกความหมายหนึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วนักเรียนจะไม่เข้าไปศึกษาหาความรู้จากห้องสมุดและข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตมาใช้กัน แต่ก็ยังมีอีกอยู่หลายประเด็นโดยไม่ต้องการกล่าวเพราะว่าโดยส่วนใหญ่หนังสือเรียนนั้นจะสำคัญที่สุด ฉะนั้นจะพิมพ์ข้อมูลในหนังสือเรียนนั้นให้สมบูรณ์แบบ ไม่ควรหวังว่านักเรียนจะออกไปหาข้อมูลจากการข้างนอกหรือแหล่งข้อมูลอื่น ๆ

2. ถ้าประพฤติตนในทางที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับหนังสือเรียนจะทำให้เกิดปัญหาให้กับเด็กที่ต้องการรับความรู้ ที่จะนำไปปฏิบัติ และถ้าเราจะกล่าวถึงเด็กที่มีความรู้ดีออกว่านั้น จะเห็นได้ก็คือเราจะพบกับเด็กนักเรียนที่ยังไม่มีความรู้ถึงวิธีการละหมาดและหลักการละหมาด หรือบางส่วนจะไม่สามารถอ่านได้อย่างถูกต้องตามหลัก โดยเฉพาะในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นชานาวิยัยังไม่สามารถอ่านได้อย่างถูกต้องหลักไวยากรณ์ อันนี้เป็นตัวอย่างที่ชี้ให้เห็นอย่างเดียวไม่ใช่จะบ่งชี้ว่าการเรียนการสอนนั้นตกต่ำลง ที่กล่าวมาอยากจะให้นำเสนอความรู้อย่างสมบูรณ์พร้อมกับความรู้ที่สำคัญ

สิ่งนี้แหละเป็นสิ่งที่อยู่เบื้องหลังของการเรียนที่แท้จริงสามารถบอกสาเหตุได้ดังนี้

ก) บางโรงเรียนนั้นจะไม่มีหนังสือที่มีความรู้ง่าย ๆ ก่อน เหมือนกับวิธีการลดทอนการให้ซากาต ฯลฯ เหตุเพราะว่าโรงเรียนเห็นว่าเป็นเรื่องง่าย ๆ ที่ทุกคนรู้กัน เป็นความรู้ที่พ่อแม่สามารถสั่งสอนได้ทั่วกัน แต่แท้จริงนั้นบางกลุ่มที่ไม่มีความรู้ในเรื่องนี้ สำคัญยิ่งสำหรับคนที่เข้ามานับถือศาสนาอิสลามนั้น และชาวบ้านที่ไม่เรียนรู้อิสลามในศาสนาอิสลาม นี้แหละคือที่อยู่บนเขาและอยู่ในเขตที่ทุรกันดารมาก

ข) เพราะไม่มีคนที่มีความรู้ความสามารถในการดูแล หรืออาจารย์บางคนก็ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้คนที่อย่างทั่วถึง หรือไม่สอนให้นักเรียนนำความรู้ไปปฏิบัติ

ค) ไม่มีคนตรวจการหรือผู้ใหญ่ที่ให้ความดูแล ที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับเป็นผู้ดูแล มัจลิซอิสลาม

3. แท้จริงการพัฒนาโรงเรียนให้ลูก ๆ นั้นยาก เพราะมีเหตุการณ์ที่ว่า หลังจากที่จบการศึกษาระดับมัธยมและเขาไม่สามารถเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยได้ ฯลฯ ในเรื่องนี้เป็นสิ่งที่หนักหนาเพราะว่าเกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวนี้แหละ จนถึงบางคนอยากส่งลูกให้เรียนนอกสถานที่หรือต่างประเทศ แต่ว่าโรงเรียนนั้นๆปรับปรุงการเรียนการสอนของเขาและเลือกเอาหนังสือเรียนที่สำคัญสำหรับศาสนาอิสลามและเขาเปิดให้เรียนภาคสามัญและจัดให้มีสิ่งที่รัฐบาลให้มี นี้แหละที่จะให้นักเรียนได้ความรู้นำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันและในอนาคต

4. ทางที่จะให้การเรียนดีสถานที่บริเวณรอบข้างดีขึ้นนั้น สิ่งแรกต้องปรับปรุงแก้ไขในเรื่องหนังสือเรียน และวิธีการสอนแต่ไม่ใช่ทำให้ความรู้จนเต็มเกินไปหรือเพิ่มความเหน็ดเหนื่อยให้กับคนสอนหรือเพิ่มเวลาเรียนให้มากขึ้นหรือไม่จำเป็นต้องเพิ่มความหนาของหนังสือแต่ในที่นี้คือเลือกความรู้ที่สำคัญและความรู้ที่นักเรียนต้องการในปัจจุบัน และเลือกความรู้ที่สำคัญมากที่สุด เพราะอยากจะทำให้เห็นหนทางที่แท้จริงและหาความรู้ที่ส่องแสงสว่างให้แก่นักเรียน

อภิปรายผล

หลังจากศึกษา และแยกแยะข้อมูลที่ได้มานั้น ต้องการกล่าวมาดังนี้ :

1. ความรู้ของลูกหลานเรานั้น (นักเรียนชายและหญิง) ส่วนใหญ่แล้วจะมีความรู้น้อย และได้ความรู้จากหนังสือเรียนเท่านั้น ความรู้จากแหล่งอื่น ๆ ไม่มี นั่นก็คือ หนังสือ ๆ ที่มีอยู่ในห้องสมุด หรือความรู้จากอินเตอร์เน็ตนั้นเขาไม่สามารถที่จะรับรู้ได้เลย เหตุที่ไม่ได้ศึกษาหาข้อมูลจากอินเตอร์เน็ตนั้นก็มิใช่เหตุผล แต่ไม่ต้องการกล่าวมา

นั่นแหละเราจะเห็นได้ว่าหนังสือเรียนนั้นสำคัญมาก ในเรื่องของการเลือกความรู้ และเพิ่มความรู้ที่เราต้องการ

2. ถ้าเราไม่ได้เลือกหาหนทางการสอนที่ดีมีคุณภาพ หรือหนังสือที่ดีนั้น อาจจะทำให้เกิดปัญหาแก่นักเรียน นั่นก็คือมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องศาสนาน้อย บางส่วนนั้นไม่มีความรู้ความสามารถที่จะปฏิบัติตามศาสนาได้ หรือปฏิบัติตามศาสนาอย่างถูกต้องได้ ยกตัวอย่างได้คือ นักเรียนบางส่วนไม่สามารถอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง ทั้งที่พวกเขาเหล่านั้นกำลังศึกษาอยู่ชั้นชานาวิทย์ไปแล้ว นี่แหละคือตัวอย่างที่เราต้องการกล่าวมาให้ได้ทราบทั่วกัน แต่ไม่ใช่ว่าจะดูถูกหรือเหยียดหยามสถานที่เผยแพร่ความรู้ แต่นั่นก็คือ เราอยากให้รถไฟทุกขบวน เดินบนรางของมันเอง

นี่แหละเป็นประการส่วนหนึ่งที่กำลังเกิดขึ้นอยู่ในการศึกษาหาความรู้ที่ไม่ดี และเป็นตัวกักกันที่จะมีองค์ความรู้ในชั้นสูงได้ มีเหตุที่จะกล่าวออกมาดังนี้ คือ

ก) หนังสือเรียน โดยบางส่วนนั้น จะไม่มีหนังสือเรียนที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลามโดยแรกเริ่ม เช่น หนังสือเรียนที่เกี่ยวกับหลักการละหมาด หลักการถือศีลอด หลักการประกอบพิธีฮัจย์ และอื่น ๆ อีก เพราะส่วนใหญ่แล้วนั้นเขาจะคิดว่าความรู้ในเรื่องนี้เป็นความรู้ง่าย ๆ ที่ผู้ปกครองสามารถให้ความรู้และสามารถสอนลูกหลานกันได้ทุกคน แต่แท้จริงนั้นความรู้ในเรื่องนี้ไม่ใช่ว่าผู้ปกครองจะมีกันทุกคน และสามารถสอนลูกหลานของตนได้ทุกคน เหตุเพราะว่าบางส่วนนั้นจะมีทั้งผู้ที่ฟังเข้ามานับถือศาสนาอิสลาม และอื่น ๆ อีกก็คือ ชาวบ้านที่ไม่ได้ศึกษาเนื่องจากอยู่ห่างไกลจากแหล่งศึกษาให้ความรู้ หรือไม่มีความรู้แม้แต่คนเดียว นั่นก็คือเหตุผล

ข) โรงเรียนนั้นไม่มีเวลาเพียงพอที่จะอบรมให้แก่อุstadhผู้สอน หรืออาจารย์ผู้สอนนั้นไม่มีความสามารถหรือ ไม่มีความถนัดในวิชาที่ตนสอน หรืออาจารย์ผู้สอนนั้นไม่มีการฝึกปฏิบัติให้นักเรียนได้อย่างถูกต้อง

ค) ไม่มีรัฐหรือกระทรวงผู้ดูแลตรวจตราองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม หรือคณะกรรมการอิสลามมาสำรวจเกี่ยวกับเรื่องการเรียนการสอน และหลักการสอนของอาจารย์ที่ดีมีคุณภาพถูกต้องตามหลักศาสนาอิสลาม

3. ผู้ปกครองโดยส่วนใหญ่จะคิดมากในเรื่องการที่จะส่งลูกเข้าเรียน เพราะว่าบางโรงเรียนนั้นไม่มีวุฒิการศึกษาที่รัฐหรือกระทรวงต้องการ มีบางส่วนนั้นส่งลูกให้เรียนต่างจังหวัดหรือให้ออกไปศึกษาต่างประเทศ แต่ถ้าโรงเรียนนั้นหาหนทางการสอนที่ดีมีคุณภาพ และเลือกหาหนังสือเรียนที่ดี หรือสื่อการเรียนที่สำคัญมาก่อนนั้น และแบ่งเวลาเรียน เวลาสอนได้มีอย่างเหมาะสม และให้มีเวลาได้เรียนในภาควิชาสามัญด้วย ถ้าทุก ๆ โรงเรียนเป็นได้เช่นนี้จะทำให้โรงเรียนนั้นคุณภาพ และทำให้ผู้ปกครองอยากส่งให้ลูกหลานได้ศึกษาสถานที่ดีขึ้นมากขึ้น โดยไม่ต้องส่งให้ไปเรียนต่างจังหวัด หรือต่างประเทศ

4. มีอีกบางส่วนเห็นว่านักเรียนที่เรียนดี ได้รับเกียรตินิยมจากบางโรงเรียนเท่านั้น และสามารถเห็นได้คือจะมีนิสัยที่ดีและมีความรู้มากพอ และมีกฎระเบียบ ถ้าเป็นเช่นนั้นได้ หนังสือเรียนจะสามารถสอนได้มาก และทั่วถึงตามที่ต้องการ เช่นนี้แหละที่สามารถบอกได้ว่า โรงเรียนนั้นต้องเลือกหนังสือเรียนที่สำคัญกับชีวิตประจำวันมาก่อน แต่ไม่ใช่ทำให้ความรู้จนมากเกินไปเกินกว่าจะรับได้ หรือมีเวลาเรียนเต็มเกินไป หรือความหนาของหนังสือเรียน หรือทำให้อาจารย์ผู้สอนสอนหนักจนเหนื่อย แต่ว่าเราต้องเลือกหนังสือที่สำคัญมาก่อน และความรู้ที่ต้องการในเวลานี้ จากความรู้อื่น ๆ

5. ที่สำคัญอยากจะให้นักเรียน มีเป้าหมายหลังจากที่จบการศึกษาไปแล้ว เหมือนกับว่าเขาได้อยู่ในเวลาปัจจุบันนี้ และสามารถเผยแพร่ความรู้ให้แก่พี่น้องทั้งหลายได้ เรียนรู้ และต้องมั่นใจว่ามีความสัมพันธ์กัน จากการเรียนการสอนและการงานที่ใช้ได้ และต้องมีเป้าหมายที่มนุษย์นั้นต้องการ

6. มีโรงเรียนมากมายเป็นเรื่องที่ดี และเป็นเรื่องที่ดีใจ แต่เราต้องมีความสามัคคี เป็นหนึ่งเดียวในเรื่องการงาน และความคิด ให้ความสำคัญยิ่งในเรื่องของความคิดที่ดี เพราะเหตุที่โรงเรียนที่ไม่บรรลุผลสำเร็จนี้แหละที่ต้องหาหนทางให้เกิดผลสำเร็จ เหมือนกับการแลกเปลี่ยนความคิดการกระทำ สุดท้ายก็จะเกิดจากความคิดที่ดี ความรู้ที่ดี และมีความรู้อย่างครบถ้วน และมีประโยชน์มากแก่ลูกหลานเราในภายภาคหน้า

7. ส่วนในเรื่องที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เราคิดใน 2 ข้อที่เราจะพูดมาเพื่อแก้ไขสถานการณ์ นั้นก็คือ

ก) ให้มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการพูดจา การให้ความช่วยเหลือต่อกันในการดูแล ในเรื่องของการเรียนการสอน และผู้ดูแลความปลอดภัย และเราต้องร่วมมือช่วยกันดูแลซึ่งกันและกันในทุก ๆ สถานที่

ข) เราต้องดูให้ดีในเรื่องของหนังสือเรียน และเลือกหนังสือเรียนที่ดีถูกต้องตามหลักศาสนาอิสลามแต่แรกเริ่ม ให้ทุก ๆ คนมีความสามัคคีปรองดองกันทุก ๆ ศาสนา อย่างเช่น ไม่ใช่จะไม่รับความรู้ ใหม่ๆ ทั้งหมด และไม่ใช่ว่าจะรับแต่ความรู้จากหนังสือหลัก ๆ เพียงอย่างเดียว โดยที่ไม่ตรวจตราและอ่านดูให้ดี

8. เราต้องดูแลให้ความสำคัญ คือ ไม่ใช่ว่านักเรียนนั้นจบการศึกษาชั้นสูง แต่ความรู้ค้นหาไม่ครบถ้วน

9. มีอุstadz บางส่วนนั้นเขาทำงานให้ฟรีในเรื่องของการดูแลนักเรียนหญิง อีกหลายเรื่องนอกเหนือจากในโรงเรียน เป้าหมายของเขา คือ ให้ปฏิบัติตามศาสนา และปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน นี่แหละเป็นสิ่งที่ดียิ่งในสถานที่ของเรา

ที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนี้ไม่ใช่ว่าเรื่องที่เกิดขึ้น หรือการเรียนที่ยังไม่เกิดขึ้นอีก แต่เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นอยู่ในเวลาปัจจุบัน และบางคนนั้นไม่ใช่ว่าจะรู้ หรือทำเป็นไม่รู้ แต่ทำไมต้องการเป้าหมายที่กล่าวหากัน แต่ข้าพเจ้าต้องการบอกว่าข้าพเจ้าจัดทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ขึ้นเพื่อจะเจาะหาความรู้ที่แท้จริง และต้องการแก้ไขให้เป็นในทางที่ดี และให้มีความร่วมมือร่วมใจกันที่จะแก้ไขสิ่งเหล่านี้ให้เป็นในทางที่ดีเหมือนกัน และอัลลอฮ์ได้ตรัสว่า...

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ﴾

(ส่วนหนึ่งจากโองการที่ 11 บทอ้อเราะฮ์)

ความว่า “แท้จริงอัลลอฮ์จะมิทรงเปลี่ยนแปลงสภาพของชนกลุ่มใดจนกว่าพวกเขาจะเปลี่ยนสภาพของพวกเขาเอง”

และการทำงานนั้นต้องมีความบริสุทธิ์ใจมาก่อน เป้าหมาย คือ อยาให้ลูกหลานเรานั้นเป็นนักเรียนที่ดี

ข้อเสนอแนะ

1. การสอนในศาสนาอิสลามที่ดีไม่ใช่ว่าจะสอนแต่เรื่องศาสนาอย่างเดียวแต่ควรจะให้เปิดให้รู้อย่างกว้างขวางขึ้นผู้ที่ให้ความรู้และเป็นผู้ให้คำปรึกษาเขาไม่ใช่เป็นเป็นเศาะฮาบะฮ์ของท่านบีﷺ อย่างเดียว บางกลุ่มจะเป็นผู้ค้าขาย หรือเป็นผู้ผลิต หรือเป็นคนก่อสร้างหรือคนผลิตไม้หรือทหาร ตำรวจ ยามก็สามารถเป็นผู้จะอะฮ์ได้
2. ต้องการให้ผู้ดูแลโรงเรียนทุกๆ โรงเรียนสำรวจดูแลนักเรียน และหาสาเหตุที่ทำให้เกิดเหตุการณ์ไม่ดี นั่นก็คือหาหนทางแก้ไขปรับปรุงในความคิดของเรา และความคิดจากคนอื่น ๆ
3. จัดโครงการฝึกอบรมวิธีการสอนสำหรับอาจารย์ที่สอนภาษาอาหรับ และอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม รวมทั้งให้สำคัญอย่างยิ่งในเรื่องการเรียนภาษาอาหรับ การพูดให้ถูกหลักไวยากรณ์ และแปลความหมายอย่างถูกต้อง เพราะประการนี้เป็นสิ่งสำคัญในการเป็นอาจารย์ผู้สอนที่แท้จริง

4. จัดให้มีการพบปะรวมตัวกันหลาย ๆ โรงเรียนโดยจัดให้มีปีละครั้ง และจัดหาความรู้ที่โรงเรียนต้องการทราบ เปิดโอกาสให้มีการสอบถามและอธิบายอย่างถั่วถึง และให้ส่งตัวแทนโรงเรียนเพื่อชิงตอบคำถามนั้น ๆ ในเรื่องความรู้และศาสนา รวมทั้งเชิญชวนผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้มีความเป็นมนุษย์สัมพันธ์ในโรงเรียนของตน และโรงเรียนอื่นๆ และผู้ให้ความสนับสนุนโรงเรียนทั้งหลาย

Prince of Songkla University
Pattani Campus

บรรณานุกรม

สมาคมนักเรียนเก่าอาหรับประเทศไทย. 2541. พระมหาคัมภีร์อัลกุรอานพร้อมคำแปลเป็นภาษาไทย. อัลมาดีนะห์ อัลมุเนาวาเราะห์: ศูนย์กษัตริ์ เพื่อกรพิทพ์อัลกุรอานแห่งนครมาดีนะฮ์.

อำนาจ โปธิ์กระเจน. 2539. พจนานุกรมอาหรับ-ไทย. กรุงเทพมหานคร: ร.ร.ศาสนศึกษา หนองจอก.

Abdullah Abdulhameed Mahmud. 1994. **The Teacher Training** (إعدادُ المُعَلِّم). al-Madinah al-Nabawiyah: al-Ghurabaa' al-Athariyah Press.

Ahmad Ibn Naqib al-Misri (1349H.). n.d. **Reliance of the Traveller**. NewDelhi: Aamna Puplishers.

Ahmad al-Assal & Fatehi Ahmad. 1977. **The Economic system in Islam** (النظام الاقتصادي في الإسلام). Cairo: Wahbah Library

Al-bukhari, Muhammad Ibn Ismail. n.d. **The Single Ethic** (الأدب المفرد). Cairo. n.I.

_____. 1957. **The Bukhari Authentic** (صحيح البخاري). Cairo: al-Sha'ab Press.

Ali Abdulhalim Mahmud. 1994. **The Individual Outreach Knowledge** (فقه الدعوة الفردية). al-Mansurah: Dar al-Wafaa' Press.

David Easton. 1964. **A Framework for Political Analysis**, (Englewood Clit'Is N. J.: Prentice- Hall.

Dhiyaa' Shihab. 1986. **The Truth Outreach** (دعوة الحق). Mecca: al-Rabitah Press.

Ibn Kathir, Ismail Ibn Umar al-Dimashki. 1997. **Majesty Qura'an Explanation** (تفسير القرآن العظيم). Beirut: Dar Ihyaa' al-Torath Press.

John Wortabet & Harvey Porter. n.d. **Wortabet's Pocket Dictionary**. Beirut: Librairie du Liban.

Mahmud Shakir. 1980. **Pattani** (فطاني). Beirut: Islamic Office.

Muhammad Farid Wajdy. 1967. **Islam in The Scientific Era** (الإسلام في عصر العلم). Beirut: Dar al-Kitab al-Arabi Press.

Muhammad Atiyyah al-Ibrashi. n.d. **The Spirit of Education and Learning** (روح التربية و التعليم). Cairo: Dar Ihyaa' al-Kutub al-Arabia Press.

Musa Muhammad al-Aswad. 1996. **The Islamic Behaviour System** (منهج السلوك الإسلامي). Beirut: Dar Ibn Hazm Press.

Muslim Ibn al-Hajjaj al-Qushairi al-Naisaburi. 1986. **Muslim Authentic** (صحيح مسلم). Beirut: Izzuddin Adventure.

Talib Abdurrahman Abduljabbar. 1999. **Toward a new Evaluation of The Arabic Writing** (نحو تقويم جديد للكتابة العربية). Doha: Dar al-Kutub al-Qataria Press.